

מדריך לשחקן לקראת גיל פרישה

מטרת מדריך זה הינו להביא לידיעת השחקנים העובדים תחת ההסכמים הקיבוציים בתיאטרונים השונים, מידע רלוונטי בדבר הזכויות המגיעות להם, ומעמדם המשפטי, לקראת הגעתם לגיל פרישה. אנו ממליצים בחום לכל שחקן לקראת הגיעו לגיל פרישה לקרוא מדריך זה, ולהכיר את הכתוב בו, על מנת שזכויותיכם הכספיות והחוזיות יישמרו.

מהו גיל פרישה?

גיל פרישה הינו הגיל כאשר מגיעים אליו, ניתן לפרוש מהעבודה ולקבל (בכפוף לתנאים הקבועים בדין או בהסכם) פנסיה, כלומר - זהו גיל הזכאות לקבלת פנסיה תעסוקתית.

גיל הפרישה כיום על פי מחוק הוא לגבר 67 שנים ולאישה 62 שנה. אם כי ייתכנו שינויים מסוימים בגיל הפרישה, בהתאם למועד הלידה.

מהו גיל פרישה חובה?

גיל פרישה חובה הינו הגיל בהגיעו אליו ניתן לחייב עובד לפרוש מעבודתו בשל גילו, בישראל הגיל הינו גיל 67 לגבר ולאישה.

כלומר, על פי חוק התיאטרון יכול לדרוש מכם לפרוש מעבודתכם בתיאטרון עם הגעתכם לגיל 67.

מה קורה במקרה ששחקן מעוניין להמשיך לעבוד בתיאטרון לאחר גיל פרישה?

כאמור, על פי חוק, התיאטרון יכול לדרוש מכם לפרוש מעבודתכם בתיאטרון עם הגעתכם לגיל 67.

אולם על פסיקת בתי הדין לעבודה, כאשר עובד מבקש להמשיך לעבוד אחרי גיל פרישת חובה, המעסיק חייב לתת לו להשמיע את דברו, ורק לאחר הפעלת שיקול דעת ראוי, לקבל החלטה פרטנית לגביו. המשמעות אינה שהתיאטרון מחויב להיענות לבקשה, אלא רק לשקול אותה בכובד ראש בהתחשב בכלל הנסיבות הרלוונטיות.

אילו תנאי עבודה מגיעים לי אם אני ממשיך לעבוד לאחר גיל פרישה?

החוק והפסיקה לא עסקו בעניין זה. ההיגיון והפרשנות של שח"ם, אומרים כי אלו היו אותם תנאי העסקה שהיו לעובד לפני הגעתו לגיל פרישה, אלא אם היקף או אופי המשרה שונו.

בהסכם הקיבוצי של הקאמרי נקבע כי העסקת שחקנים שיצאו לגמלאות תיעשה תוך הסכמה בין התיאטרון לשחקן, ובתנאי העסקתו, יילקחו בחשבון דרגתו וזכויותיו.

בהסכם הקיבוצי של הבימה נקבע כי התיאטרון יבטיח לשחקן את השכר שהיה מקבל אלמלא יצא לגמלאות וכן את כל התוספות המקובלות בדרגתו, והזכויות הסוציאליות כפי שהתיאטרון משלם לשחקנים.

על כן המסקנה העולה מכך, הינה כי שחקן הממשיך לעבוד בתיאטרון לאחר גיל פרישה זכאי לקבלת הדרגה, ומלוא התנאים הסוציאליים להם היה זכאי, בטרם הגיעו לגיל פרישה.

לעניין זה יש גם להזכיר את חוק שוויון הזדמנויות בעבודה הקובע מפורשות כי אין להפלות עובד מחמת גילו בתנאי העבודה. להבנתנו, אי הענקת אותם תנאים לעובד לאחר גיל פרישה, בהחלט מהווה אפליה אסורה מחמת גיל.

האם התיאטרון רשאי להתנות את המשך העסקתי לאחר גיל פרישה במעבר להסכם פריילנס?

אנו סבורים שלא. למיטב הבנתנו היה והתיאטרון מעוניין להמשיך להעסיק שחקן שהועסק תחת הסכם קיבוצי לאחר גיל פרישה, הוא מחויב להמשיך להעסיקו באותו אופן העסקה בו הועסק קודם לכן, שכן התניה כזו של המשך העסקה בכפוף למעבר להסכם פריילנס, מהווה אפליה אסורה מחמת גיל.

האם התיאטרון צריך להמשיך להפריש לי הפרשות לפנסיה לאחר גיל פרישה?

החוק קובע כי עובדים שהגיעו לגיל פרישת חובה (גיל 67) יהיו זכאים להפרשת תשלומים לביטוח פנסיוני, בתנאי שאינם מקבלים קצבה, מלבד קצבאות וגמלאות של המוסד לביטוח לאומי.

היה ואני מתפטר מעבודתי בתיאטרון עם הגיעי לגיל פרישה או לאחר גיל פרישה, האם אני זכאי לפיצויי פיטורים?

החוק קובע כי אם התפטר עובד לאחר שהגיע לגיל הפרישה, כמשמעותו בחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004, רואים את ההתפטרות לעניין חוק זה כפיטורים, ועל כן העובד יהיה זכאי לפיצויי פיטורים.

היה ואני מתפטר מעבודתי בתיאטרון עם הגיעי לגיל פרישה או לאחר גיל פרישה, האם אני זכאי לפיצויי פיטורים מוגדלים על פי ההסכם הקיבוצי?

זהו נושא חשוב ביותר שמשמעותו הכספית עלולה להיות רבה.

על פי ההסכמים הקיבוציים שנחתמו בין עם התיאטרונים השונים (הבימה, הקאמרי, החאן, חיפה) שחקנים שלא קבלו קביעות בתיאטרון הרי שעם הפסקת עבודתם בתיאטרונים אלו, הם זכאים לפיצויים מוגדלים בגין כל שנת עבודתם בתיאטרונים. סכום פיצויים אלו עלול להגיע לעשרות ואף למאות אלפי שקלים בהתאם לוותק שנצבר.

מטרת פיצויים מוגדלים אלו, הינה לפצות את השחקן על העדר הביטחון התעסוקתי הניתן על ידי הקביעות.

אולם, שחקן שהגיע לגיל פרישה, ומתפטר עם הגיעו לגיל פרישה או לאחר מכן, על אף שזה לא צוין מפורשות בהסכם הקיבוצי, ייתכן ולא יהיה זכאי לפיצויים המוגדלים.

על כן אנו ממליצים בחום, לכל שחקן שאינו קבוע, אשר מתקרב לגיל פרישה, להתייעץ עם המחלקה המשפטית בשח"ם לקראת הגעתו לגיל פרישה, מהי הדרך הנכונה לנהוג לקראת הגעה לגיל פרישה.

כיצד אוכל להיעזר בשח"ם לקראת עם הגיעי לגיל פרישה ולאחריו?

שח"ם מעניק ייעוץ וליווי משפטי לכל החברים ללא כל תמורה. שח"ם יוכל להעניק לך ליווי מול מגעיד עם התיאטרון לקראת הגעתך לגיל פרישה, לרבות ליווי בפגישות עם ההנהלה, בדיקת

זכויותיך הכספיות ועוד. פרטי המחלקה המשפטית הינם : טל': 036950065 שלוחה 4, דוא"ל :
law@shaham.org.il